PODPORA AUTONOMNÍHO UČENÍ PROSTŘEDNICTVÍM EPORTFOLIA

Linda Pospíšilová

Klíčová slova: autonomní učení, sebehodnocení, stanovování cílů, ePortfolio, jazykové vzdělávání,

Cílem příspěvku je rozvoj autonomního učení prostřednictvím práce s kombinací hodnocení a sebehodnocení, pilotáž navrženého učebního cyklu, který umožňuje přechod od pozitivistického pojetí portfolia ke konstruktivistickému, ověření učebního cyklu, identifikace obtížných fází cyklu a jejich analýza, podrobná analýza fáze stanovování cílů a jejich plnění a zjištění jak se studenti učí formálně, neformálně a informálně jazyky.

Práce s digitálním portfoliem může v mnoha oborech vzdělávání v dlouhodobém hledisku přispět k vyšší zaměstnatelnosti absolventů VŠ a také k prezentaci práce samotné vzdělávací instituce. V krátkodobém hledisku může nasazení ePortfolia podporovat rozvoj dovedností potřebných pro 21. století, jako jsou sebereflexe, sebehodnocení, stanovování cílů a dokládání procesů a výstupů učení samotnými studenty, v neposlední řadě přispívá k rozvoji ICT gramotnosti. V rámci příspěvku bude představen návrh učebního cyklu a tento bude zasazen do teorie autonomního vzdělávání. Zvláštní pozornost bude věnována hodnocení, sebehodnocení a schopnosti studentů stanovovat si vlastní cíle a předložit důkazy (evidence) výstupů a procesů vlastního učení. Východiskem pro práci s portfolii je konstruktivistický přístup k tvorbě ePortfolia.

Ve výzkumu je uplatňován tzv. konstrukční výzkum výuky jazyka na VŠ. Byl proveden pilotní výzkum na Jazykovém centru Univerzity Pardubice, na němž participovali 3 vyučující odborného anglického jazyka a 48 studentů bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů. Pilotní studie proběhla v období jednoho semestru, pro který byl cyklus navržen, od února 2016 do července 2016.

Výukový cyklus navržený se záměrem rozvoje autonomie učení VŠ studentů prostřednictvím sebehodnocení, stanovování cílů a předložení důkazů výstupů a procesů učení formou ePortfolia byl úspěšně opilotován a byly identifikovány problematické fáze cyklu. V další fázi budou analyzována samotná portfolia studentů se zaměřením na jeho nejobtížnější fáze. Cyklus bude opakován a podpořen dalšími nástroji pro facilitaci autonomního učení, které jsou výsledkem de-briefing setkání participujících vyučujících v závěru pilotáže.

Bibliografie

Arnseth, H. C., Erstad, O., Juhaňák L., Zounek, J. (2016) Pedagogika a nové výzvy výzkumu ICT: Role digitálních technologií v každodenním životě a učení mládeže. *Studia Paedagogika*, 21 (1), 87-110.

Barrett, H. C. (2007). Researching Electronic Portfolios and Learner Engagement: The REFLECT Initiative. *Journal of Adolescent & Adult Literacy*, 50 (6), 436–449.

Benson, P. (2007). Autonomy in language teaching and learning. *Language teaching*, 40(01), 21-40.

Benson, P. (2013). *Teaching and Researching Autonomy.* New York: Routledge.

Bohuslavová, L. & kol. (2007). *Evropské jazykové portfolio.* Praha: Klett.

Holec, H. (1981). *Autonomy and Foreign Language Learning.* Oxford: Pergamon.

Jisc (2008). *Effective Practice with e-Portfolios*. Dostupné z http://www.ssphplus.info/files/effective_practice_e-portfolios.pdf

Paulson, F. L., & Paulson, P. R. (1994). Assessing Portfolios Using the Constructivist Paradigm. In Fogarty, R. (ed.) (1996) *Student Portfolios.* Palatine: IRI Skylight Training & Publishing.